

Mihri Belli
6.9.51

EMEKÇİ PARTİSİ

~~PROLETER DEVrimci HAREKETİMİZİN~~

PROGRAM ~~TASLAKI~~

Sayfa 6'dan başlıyor

TÜSTAV

~~TÜRKİYE SOLUŞU~~

GEREKÇE

I

Bundan yarınlı yüzyl önce, Türkiye halkı emperializmi bir Millî Kurtuluş savaşında yeniliye uğrattı. Bu, emperializm çağının ilk başarılı Millî Kurtuluş Savaşıydı. Kurtuluş Savaşımız, 1917 Ekim devriminden sonra dünyada meydana gelen tarihî şartlarda, emperializmin sömüürü alanı olan bir ülke halkın, savaşarak emperialist boyunduruğu nasıl kırabileceğini gösterdi ve bir çığır açtı.

Emperializme karşı kanlı bir savaş sonucu ulusal bağımsızlığına kavuşan Türkiye'de bağımlı ülke olma süreci daha 19. yüzyılın ilk yarısından başlamıştı. Osmanlı İmparatorluğu, egemen feodal güçlerin baskısı altında burjuva demokratik devrimler çağında kapitalist gelişme yolunu tutamadı. Burjuva demokratik devrimlerini zamanında (17., 18. ve 19. yüzyıllarda) gerçekleştiren, kapitalist gelişmelerini hızlandıran ve sanayileşen batı ülkeleri, güçlü sömürgeci devletler olarak, uygarlık yarısında geri kalmış Osmanlı İmparatorluğunu ham madde kaynağı ve sanayi ürünler için sürüm alanı, bağımlı ülke durumuna getirdiler. Sömürgeciler, girdikleri her yerde yaptıkları

~~gibi, Türkiye'de de kapitalizm-öncesi unsurlarla ittifak kurdu-~~
~~lar ve bununla da kalmayarak kendilerine bağlı bir liman ve~~
~~ticaret burjuvazisi (komprador sınıfı) oluşturdu.~~

Kapitalist dünya pazarının Osmanlı İmparatorluğu topraklarına yayılmasıyla, bu ülke bağımlı bir kapitalist gelişmeye uğradı. Bu bağımlı kapitalizmin şartlarında gerçek sanayileşme baltalanıyordu. Ama her şeye rağmen belli alanlarda sınırlı bir sanayileşme oldu ve işçi sınıfı, daha Ondokuzuncu yüzyılda, yeni bir toplumsal güç olarak Türkiye toplumunda yerini aldı.

~~devlet~~
Kapitalizmin emperyalizme dönümesiyle Türkiye'nin ~~ta-~~ da daha sistemli ve yoğun bir nitelik aldı. Birinci Dünya Savaşına genç emperyalist Almanya'nın safında katılan Türkiye, feudal devlet yapısını muhafaza eden, derebey - komprador tahakkümü altında emperyalizmin sömürgü alanı bir ülke idi. Savaş sonunda zaferi elde eden emperyalist devletler (İngiltere, Fransa, ABD, vb.), yenilgiye uğrayan Türkiye'nin devlet olarak varlığına son vermeye kararlı idiler. Başta Osmanlı Padişahı, merkezi feudal unsurlar ve çoğunuğu millî azınlıklardan oluşan kompradorlar, emperyalistlerin yerli müttefikleri olarak, onlara bu işte yardımcı oldular.

Kurtuluş Savaşımız, küçük-burjuva kökenli asker - sivil aydın zümreinin önderliği altında verildi. Bütün emekçi halka katılmasıyla zaferde ulaştı. Millî Kurtuluş Ordusu saflarını şehir ve köy emekçileri teşkil ediyordu. Türkiye işçi sınıfı, 1919'dan başlayarak, kendi siyasi örgütü ile millî güçler arasında yerini almıştı. Millî Kurtuluş Savaşı, devrimci güçbirliği içinde verilmiş, zaferde ulaştırılmıştır.

Kurtuluş Savaşından doğan Kemalist Türkiye'de gerçekleştirilen devrim, ülkenin siyasi bağımsızlığını sağladı, ekonomide komprador egemenliğini darbeledi, feudal üstyapı kurumlarını ortadan kaldırdı, halkın üzerindeki feudal baskıyı önem-

~~tr ölçüde hafifletti, ulus bilincinin yoğunlarca benimsenmesi şartlarını~~
~~geliştirdi.~~

Devrime önderlik eden asker-sivil aydın zümre, ~~tarihî şartlar ve kendi sınıf niteliği gereği~~, Türkiye'yi, bir millî burjuvazi yaratarak kalkındırma ve «çağdaş uygarlık düzeyine ulaşılma» yolunu tuttu. Bu yol kapalıydı. Emperyalizm çağında geri bir ülkenin bir millî burjuva sınıfının önderliğinde, kapitalist yoldan kalkınması olağan yoktu. Bu çıkmaz yola sapılması ile emekçilerin ve özellikle işçi sınıfının örgütlenmesine ve toplumun liderinin tayininde ağırlığını koymasına karşı çıktı. Türkiye'de bilimsel sosyalizmi eylem kılavuzu edinen işçi ve köylü partisi kapatıldı. (1925)

Sınıf mevzilenmesi gereği, Kemalist devrim zigzaglar, duraksamalar gösterdi, sonuna vardırılamamış ve ilk fırsatla, hedefinden sapıtılmış bir demokratik devrim olarak kaldı. Kemalist devrim ekonomik tabana inerek karşı-devrimci güçlerin, (emperyalizmin işbirlikçisi kapitalistlerin, büyük toprak sahiplerinin, tefeci-bezirgân takımı) ve öteki feudal unsurların) köküni kaziyamadı, ~~akarşı devrimci güçler, kendileri için elverişli şartlara kavuşunca karşı-devrimi tezgâhladılar.~~ Gereken devrimci bilinc ve uyanıklığı gösteremeyen, karşı-devrimci çevrelerin oyununa gelen ve sık sık kendi bindiği dali kesen durumlara düşen asker-sivil aydın zümre ikinci plana itildi; işbirlikçi sermaye ve feudal mütegallibe, tahakkümü kuruldu. İstilacı olarak, savaşla kovulan emperyalizm. «Nato müttefiki» kisvesi altında yurda yeniden girdi. Öyle ki, bugünün Türkiye'si millî kurtuluş savaşımdan doğmuş olan bağımsız, ~~anti-emperyalist~~ ve ilerici Türkiye deildir, artık. Bugünün Türkiye'si, İkinci Dünya Savaşı yıllarından bu yana, gerici güçlerin adım adım gerçekleştirebildikleri karşı-devrimin ürünü Amerikan emperyalizminin ve onun işbirlikçisi kapitalistler sınıfı ve feudal mütegalibelin sömürgü ve tahakkümü altında bağımlı bir ülkedir.

*Siyasi
bilimden*

*— 5 —
Küçük burjuva radical
ele sınırlar içinde de da
özellikle ABD.
emperyalizminin*

GEREKÇE

I

Türkiye bugün emperyalist dünya sistemi içinde, sömürülen ülkeler safında geri bir tarım ülkesidir. Emperyalizm, (çağdaş kapitalizm), 19. yüzyılın sonlarından bu yana batının kapitalist ülkelerinde teknolojik gelişmeler yüzünden üretimin ve sermayenin yoğunlaşması sonucu üretimin sosyal niteliği ile üretim araçlarının ve sonuçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişkinin derinleşmesiyle varılan kapitalizmin son aşamasıdır.

Emperyalizm aşamasında, daha önceki serbest rekabet kapitalizminden farklı olarak üretimde ve sermayede yoğunlaşmanın yüksek bir dereceye varmasıyla meydana gelen tekeller, ekonomik hayatı tayin edici rol oynamaktadır. Bu tekelleşme seyri, banka sermayesiyle sanayi sermayesinin kaynaşmasını sağlamış ve bu malî sermaye (finans-kapital) temeli üzerinde bir malî oligarşi kurulmuştur. Bu aşamada sermaye ihracı emtia ihracından ayrı olarak, özel bir önem kazanmıştır. Dünyayı aralarında bölüsen uluslararası tekelci kapitalist birlikler kurulmuş, en büyük kapitalist devletler tarafından dünyanın toprak bakımından bölüşülmesi tamamlanmıştır. Bular emperyalizmin tarihin doğruladığı temel özellikleridir.

Bugün emperyalist tekeller, çağdaş kapitalist sömürü sisteminin ayakta tutabilmek için en üstün kapitalist kârları sağlamak zorundadırlar. Bunun için de kendi ülkelerinin emekçi halkını sömürmek, yoksullağa itmekle kalmıyorlar; başka halkları özellikle geri bırakılmış ülkeler halklarını köleleştiriyorlar, sistemli şekilde ülkeleri talan ediyorlar. Emperyalist ülkeler hep bu en üstün kâr uğruna kendi ekonomilerini savaş ekonomisine dönüştürmüştür ve yer yer kanlı savaşlar çıkarmaktadırlar.

Birinci emperyalist dünya savaşından bu yana birbiri ardından bunalımlar geçiren emperyalizmin, tekellerle devletin tam kaynaşması sonucu tekelci devlet kapitalizmi biçimine bü-

rünmesi, kapitalizmin çelişkilerini daha da keskinleştirmiştir. Sonucu olduğu teknolojik gelişmeyi baltalamak zorunda kalması en geniş insan yığınlarına ölüm, açlık ve yoksulluk getiren sömürgeciliği ve saldırganlığı, emperyalizmin kapitalizmin sadece son aşaması değil, kapitalizmin can çekişme aşaması olduğunu kanıtlarıdır.

Bugün dünyanın birçok ülkeleri (dünya nüfusunun üçte biri) emperyalizmin sömürü alanı dışına çıkmış, sosyalizmin yolunu tutmuşlardır. Emperyalist dünya sisteminin sınırları dâralmıştır. Bugün emperyalist sömürüye uğrayan halklar emperyalizme karşı, silahlı mücadeleyi de içeren, başarılı direniş hareketleri içindedirler. Ama, coğrafya bakımından daha dar bir alana sokulmuş bulunsa da, eski sömürü yöntemlerini, bir ölçüde değiştirmek zorunda bırakılmış olsa da, kapitalist pazarın en içe yerlere kadar ulaştığı bugünün emperyalist dünyasında emperyalist sömürü azalmamış tersine daha da yoğunlaşmışır.

Emperyalizmin, sömürü alanı olan ülkelere kabul ettirdiği işbölümü, sömürülen tarım ülkelerinin yeraltı zenginliklerini tüketen bir istihraç sanayiinin (madencilik) gelişmesi ve genel olarak sanayinin, özellikle üretim araçları sanayiinin baltalanması sonucunu verir. Dünya pazarını denetimi altında tutan emperyalist tekeller sömürülen ülkelerin ihrac ettikleri besin ürünlerinin ve ham maddelerin fiyatlarını mümkün olduğu kada düşük tutarlar, buna karşılık gelişmiş kapitalist ülkelere üretikleri sanayi ürünlerinin fiyatlarını durmadan yükseltler. Bu durumda sömürülen ülkenin dış ticaret açığı yıldan yıla büyür, uçurumlAŞır. Emperyalizmin sömürülen ülkeye deva olarak sunduğu «dış yardım», özünde emperyalist ülkenin sermaye ihracı zorunluluğunu yerine getirir ve zaten emperyalizmin sömürüdüğü geri ülkeyen alıp götürdüğü değerlerin küçük bir kısmını teşkil eder. Bu «yardımın» da emperyalist tâlancı daha yoğunlaştıracak şekilde sarfedilmesi şart koşulur.

Yurdumuz Türkiye emperyalizmin sömürü mekanizmasının dışilerine yakalanmıştır. Türkiye'de üretim araçlarının ve toprağın mülkiyeti özel mülkiyettir. Devlet de kapitalistlerin, büyük toprak sahiplerinin, tefeci bezirgânların etkisinde olduğuna göre, bir devlet sektörünün varlığı bu genel kuralı değiştirmemektedir. Bu özel mülkiyet ilişkileri şehirlerde kapitalist, tarım bölgelerinde de, geniş ölçüde feodal nitelik taşır. Bu özel mülkiyet düzeni, emperyalizme bağımlı sınıflar olan işbirlikçi kapitalistler sınıfının ve feodal mütegallibenin özel mülkiyet düzenidir. Emperyalizmle ittifak halinde sömürü ve tahakkümlerini sürdürden egemen sınıflar bunlardır.

İşbirlikçi kapitalistler sınıfı emperyalizme doğrudan doğruya bağlı dış ticaret alanını, bankacılığı, sigortacılığı, (hileli ithalat niteliği taşıyan) montaj ve ambalaj sanayii gibi alanları elinde tutmakta ve yatırım bakımından bu en önemli ticaret ve sanayi kollarında elde ettiği yüksek kârların sağladığı olanaklarla ve emperyalizmin de desteği ile Türkiye ulusal ekonomisinin tümünü tahakkümü altına alabilmektedir. Bu sınıf, gerçekten ulusal bir ekonominin kurulmasını, gerçek sanayileşmeyi ve iktisadi kalkınmayı baltalamaktadır. Belirli bir ölçüde döviz tasarrufu sağlayarak emperyalizme bağımlılığı ve dolayısıyle emperyalist sömürüyü nispeten azaltma doğrultusunda kapitalist üretimde bulunan burjuvazi ile bu alandaki ticaret burjuvazisi de (burjuvazinin bu millî kolu) ağır basan işbirlikçi sermayenin karşısına bağımsız bir güç olarak çıkamaktadır. Güçsüz bir millî burjuvazının varlığı, işbirlikçi sermayenin Türkiye ekonomisi üzerindeki tahakkümüne sözü edilecek bir engel teşkil etmemektedir.

Feodal mütegallibe, Doğu ve Güney doğu Anadolu'da olduğu gibi tipik derebey-toprak kölesi ilişkileri içinde sömürüsünü devam ettiren feodal ağalar; kapitalist tarım işletmesi görünüşü altında feodal izler taşıyan bir sömürü ve tahakkü-

mü sürdürden ve çıkarları köy emekçisinin demokratik hak ve özgürlüklerine sahip, eşit vatandaş durumuna ulaşmasını engellemeyi emreden büyük toprak sahipleri, işbirlikçi sermayenin denetimi altında olan bankaların desteğiyle tarım emekçisini en gaddarca bir sömürüye uğratan tefeci-bezirgân sermayesi ve bütün kapitalizm öncesi sömürücü unsurlardan oluşmaktadır. Doğal ekonomi şartlarında geri tarımsal üretim feodal mütegallibe egemenliği için elverişli zemin teşkil etmektedir.

Türkiye'nin feodal ilişkileri barındıran bağımlı kapitalist düzeni, burjuva devrimler çağında bir burjuva demokratik devrimden geçerek kapitalist gelişme olağanı bulmuş olan batının kapitalist ülkelerinin düzenleninden nitelik bakımından farklıdır. Gelişmiş kapitalist ülkelerden farklı olarak Türkiye'de işçi sınıfının ve köylülüğün karşısında yer alan egemen sınıf kapitalistler sınıfı değildir, **emperyalizmin işbirlikçisi** kapitalistler sınıfıdır ve onun taşradaki müttefiki **kapitalizm öncesi asalak sınıfları** ki, bunlar gelişmiş kapitalist ülkelerde çoktan tarihe karışmışlardır. Batıda, hiç değilse ilk aşamasında, kapitalist üretim ilişkileri ekonomide ve toplumsal hayatın bütün alanlarında kalkınmaya destek olmuştur. Bağımlı kapitalist üretim ilişkileri ve onunla birlikte varlığını sürdürten yarı-feodal üretim ilişkileri Türkiye toplumunda üretici güçlerin gelişmesine, hatta mevcut üretici güçlerin toplum içinde tam olarak kullanılmasına, gerçek sanayileşmeye, gerçek iktisadi kalkınmaya engel teşkil etmektedir. Türkiye, sayısı milyonlar ^{bütün} yaklaşan insanının işgücünü gelişmiş kapitalist ülkelere ihrac eden, yurt içinde milyonlarca emekçisini muattal durumda tutan, sanayi hammadeleri emperyalist tekeller tarafından talan edilen bir ülkedir. Bu üretim ilişkileri Türkiye'nin ayağına köstektir. Çünkü bu ilişkileri topluma zorla kabul ettiren egemen sınıfların sınıf çıkarları, toplumun emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen geri ülke durumunda kalmasını emretmektedir.

Devlet sektörü, devlet kapitalizm
nitelikli üretim ve rezel sektör
faydalına şurun yeri ne jediremektedir

yer yer şunu dediği
yerdeki işbu şunu

mütegallibe dir. Bu mütegallibe
öyle sepi-disi unsurlar isenmektedir ki,

Bu işbirlikçi sınıflar, emperyalist sömürü ile bağdaşan sınıf çıkarları gereği, emperyalizmin talan ettiği ve köleleştiridiği ülkelere zorla kabul ettirdiği işbölümünü Türkiye hesabına kabullenmişlerdir.

Yabancı tekellerin yurdumuzun bütün zenginliklerine sahip çıkması, gerçek sanayileşmeye yönelikimizi engellemesi, altı milyonu aşan açık, ve gizli işsizler ordusu, her geçen yıl genişleyen dış ticaret açığı, devlet olarak girtlağa kadar borçlu durumumuz, bu iflâs durumunun tabii sonucu, Türkiye'nin enflasyon - devalüasyon - enfasyon kısır döngüsüne girmiş olması, talandan emperyalist tekellerin arslan payını, bir avuç işbirlikçi asalağın da sus payını almasına karşılık, halkın yoksullüğünün gittikçe derinleşmesi, hep emperyalizmin yerli işbirlikçi sınıflar aracılığıyla Türkiye'ye dikte ettiği işbölümü sonuçlarıdır.

Bu duruma düşürülmüş bir ülkede en derin sosyal adaletsizliklerin yer alması doğaldır. Millî gelir bakımından dünya sınıflandırmasında listenin en sonlarında gelen Türkiye'de, bu millî gelir ~~feodal petrol~~ şeyhliklerine yakışır bir adaletsizlikle dağıtılmaktadır. Toprak dağılımı da tarihinde hiç bir zaman gerçek bir toprak reformu görmemiş bir ülkede olabileceği gibidir. Tarım nüfusunun %69'u tarıma elverişli toprakların dörtte birine sıkışmış kalmıştır. Bu nüfus Türkiye'nin 18 milyonluk yoksul köylüler ordusunu teşkil eder. Finansman mekanizması da emperyalizme uygunluğunu perçinleyecek biçimde çalışmaktadır. Emperyalizmin doğrudan doğruya denetiminde olan bankalar, gerçek üreticiyi ezecek, işbirlikçi kapitalistleri, büyük toprak ağalarını, tefeci - bezirgân tayfasını ve çeşitli aracılıarı güçlendirecek şekilde işletilmektedir.

F (Normal Paragraf)

Feodal ilişkileri barındıran bağımlı kapitalist düzeninin bir siyasi üstyüapısı vardır. Düne kadar bu, "Filipinlerin burjuva parlamenter görünüşlü anti-demokratik sistem halk yaşamlarını, kendi çıkarlarının emrettigi

~~güçleri parlamenter politika dışında tutarak işbirlikçi kapitalistlerin ve feudal unsurların egemenliğinin ve sömürüsünün dayanağı olmaktadır.~~

— 11 —

Feodal ilişkileri barındıran bağımlı kapitalizm şartlarında şehir ve köy emekçilerinin çifte sömürüsü yoğunlaşıkça, her geçen gün safları sıklaşan Türkiye proletaryasının bilinci bilenmekte ve işçi sınıfı ile sömürücüler arasındaki sınıf mücadelesi keskinleşmektedir. Büyük İşçi Yürüyüşü (1970 Haziran Olayları) ve Her geçen gün yoğunlaşan ve güçlenen işçi direnişleri bu devrimci birikimin belirtileridir. Kapitalist sömürü boyundurduğunu kirmanın ve bütün çalışanların düzeni olan sosyalizmi gerçekleştirmek için gerekli devrimci adımları atmanın tek kurtuluş yolu olduğu bilinci, işçi sınıfı saflarında yayılmaktadır. En ileri ekonomi biçimine bağlı olan, safları gittikçe sıklaşan ve sıkıştığı ölçüde devrimci güç olarak ağır basan; durumu bilinçlenmeye ve örgütlenmeye, devrimci disiplin ruhunu benimsemeye en elverişli sınıf olarak, en çok sömürülen sınıf olarak, Sosyalist devrimde «kaybedecek yalnız zincirleri» olan sınıf olarak işçi sınıfı, sosyalizme varan devrim yolunda başı çeken devrimci güçtür.

Türkiye emekçilerinin en kalaablık kitlesi olan yoksul köylülük, toplumun en çok ezilen emekçi yiğinlarını teşkil etmektedir. Yoksul köylülüğün bu durumu, ve Türkiye şartlarında en köklü bir demokratik dönüşümün bile bu 18 milyonluk kitlenin meselesini çözüme bağlayamayacağı ve yoksul köylülüğün meselesinin ancak gerçek bir sanayileşme ile çözülebileceği ve çağımızda bu sanayileşmenin ancak sosyalizm ile mümkün olduğu gerçeği, bu emekçi sınıfı devrimin temel gücü haline getirmektedir. Öyle ki, Türkiye'de devrim, hem işçi sınıfı, hem yoksul köylülük temeline dayanmaktadır, gücünü emekçi

(Normal Paragraf)

Sayfa 10'a EK:

5

Türkiye'nin feodal ilişkileri berindran bağımlı kapitalist düzeninin kendisine uygun bir siyasi üstyapısı vardır. Düne kadar bu, "Filipin tipi demokrasi" denen burjuva parlementer görünüslü anti-demokratik düzendi. Egemen sınıflar, halk yığınlarını, kendi çıkarlarının emrettiği biçimde şartlandırabiliyor ve işbirlikçi burjuvazinin baş temsilcisi durumunda olan parti ~~en çok 1969~~ seçmen kitlesiinin oy~~u~~ çoğuluyla iktidara gelebiliyordu. Özellikle ~~1960~~ 1960' yılları sonlarında emekçi halkın hızla bilinglenmesi sonucu, bu oyun artık oynamamaz oldu. Bunun üzerine egemen güçler ve özellikle işbirlikçi sermayenin en asalak ve saldırgan kesimi, açık fasizme ~~hızlı~~ tırmanışı tezgah-ladı~~ı~~. 12 Mart 1971 darbesi bu tırmanış hızlandırmıştır. Ama Türkiye halkı fasizme "dur" diyebildi~~i~~ ve binbir alanda, binbir biçimde beliren direnişle faşist cepheyi gerilemeye zorlayabildi~~ı~~. Halkın fasizme karşı bu direnişi sonucu¹ Türkiye bugün bir geçiş dönemine varmış bulunuyor. Buradan ya gerisin geriye, fasizme dönülecektir, ya da halkın demokrasi uğruna mücadelesi hedefine ulaşacak ve Türkiye siyasi anlamda gerçekten demokratik bir ülke durumuna yükselecektir. Türkiye'de siyasi demokrasının gerçek anlamıyla kurulabilmesi için, işçi sınıfının önderliğinde, toplumun tüm ulusal ve demokratik güçlerinin katılmasıyla bağımsızlık ve demokrasi mücadelemiz amacına ulaşmalı ve Milli Demokratik Devrimimizin başlıca görevleri yerine getirilmelidir.

TÜSTAV

halkın büyük çoğunluğunu teşkil eden bu yiğnlardan almaktadır.

Emperyalizmin ve yerli işbirlikçi, asalak sınıfların çifte sömürüsüne uğrayan Türkiye'de ergeç orta köylülük ve şehir küçük - burjuvazisi (zanaatçı ve esnaf) ve genellikle bu kökenden gelen ve ona bağlı kalan asker sivil aydın zümre, sınıf çıkarları gereği, antiemperyalist ve anti-feodal devrimde, devrimci safalarda yerini alacaktır. Bir miktar üretim aracına ve toprağa sahip olmasına, kimi durumlarda işgücü satın almasına rağmen, geçimini daha çok emeği ile sağlayan, yani emekçi yani mülk sahibi yanına ağır basan şehir ve köy küçük burjuvazisi, feodal ilişkileri barındıran bağımlı kapitalist ülkemizde sömürülen kabilalalık bir kitle teşkil etmektedir. Orta köylülüğün ve şehir küçük burjuvazisinin en yoksul katlarının sosyalist devrimde de, devrimden yana bir tutum benimsemesi ve işçi sınıfı ile yoksul köylülüğün safında yerini alması beklenmelidir.

Devrim, işçi sınıfı önderliğinde, işçiler gibi devrimi sonuna kadar vardırmaya azimli yoksul köylülüğün, ve bütün devrimci sınıf ve zümrelerin, devrimci güçbirliği içinde, yaratıkları eser olacaktır. Çağımızda işçinin ve yoksul köylülüğün ağırlığını ve damgasını taşımayan hiç bir ilerici hareket gerçek devrim olamaz. Onun için çağımızda bütün devrimler şehir ve köy emekçilerinin düzeni olan sosyalizme yönelmek zorundadır. Sosyalizme ulaşamayan her devrimci hareket hedefinden sapmaya ve karşı-devrim batağına saplanmaya mahkûmdur.

IV

Sosyalist devrim gerçekleşmeden çalışanlar için gerçek kurtuluş ve mutluluk yoktur. Sosyalist devrim, kapitalist üretim ilişkilerine son verir, böylelikle insanın insan tarafından sömürüsünü ortadan kaldırır. Sosyalist devrim üretim araçla-

rının özel mülkiyeti ile üretimin kolektif niteliği arasındaki ilişkiye üretim araçlarının mülkiyetini kolektif niteliğe kavuşturarak çözüme bağlar. Sosyalist Devrim kâr esasına dayanan kapitalist meta üretimi yerine, toplumun bütün üyelerinin refahını gözetlenen üretimin sosyalist örgütlenmesini gerçekleştirir. Ve insanın maddî, manevî açılıp serpilmesi şartlarını yaratmış toplum biçimini gerçekleştirir.

Sosyalist devrimin şartlarını hazırlayabilmek ve bu devrimi gerçekleştirebilmek için proletarya ve yoksul köylülük siyası iktidara geçebilmeli ve sosyalizmin yolundaki bütün engelleri birer birer ortadan kaldıracak duruma gelmelidir. Bu da ancak işçilerin ve yoksul köylülerin şimdiki genel sömürülmeye bilincinden daha yüksek bir devrimci bilinç ulaşmaları, sosyal devrimin tarihî anlamını ve nitelğini kavramaları, bütün şekilleriyle devrimci mücadeleyi verebilecek bir proletер devrimci partiyi, kendi partilerini örgütlenmesiyle mümkündür.

Türkiye işçi sınıfının ve yoksul köylülüğünün devrimci hareketi, halkların dünya ölçüsünde yer alan devrimci savaşının bir parçasıdır ve bu savaştan manevî güç alır. Devrimci hareketimiz en derin yurtseverliğin tamamlayıcısı olan proleter enternasyonalizmi zihniyeti içinde hareket etmekle yükündür.

V

Türkiye halkı gerçek mutluluğu ancak sosyalist topluma tadacaktır. Ancak, proleter devrimci hareketimizin sosyalizm doğrultusunda kısa vadeli hedeflerini tespit ederken, Türkiye'de son çeyrek yüzyıl içinde bir karşı - devrimin yer aldığı ve dış görünüş ne olursa olsun, Kemalist devrimin halkımıza sağladığı kazançların birer birer yitirildiği ve Türkiye'nin bir kez daha emperyalist boyunduruğu altına alındığı ve tophane

Sosyalist kurulşan değil,

kümüş
esmazma
gesis

mumuzun hâlâ kapitalizm öncesi ilişkileri barındırdığı gerçeğinden hareket edilmeli. Emperyalist dünya sistemi içinde bağımlı ve yarı-feodal bir ülkede ~~anak~~ sosyalist devrimin şartlarının yaratılması söz konusu olabilir. O ülkeyi sosyalist devrimin esigine ulaşılabilme için, ilk önce emperyalizmi kapı dışarı etmek ve emperyalizmin işbirlikçisi ve müttefiki asalak sınıfları etkisiz hale getirmek gerekir. Atılacak ilk devrimci adım, ülkeyi bağımsız ve demokratik bir ülke durumuna yükseltmektir. Bunu başaracak olan devrim, **Millî Demokratik Devrim**'dir. Millî Demokratik Devrim sosyalist devrimin gerçekleşme şartlarını hazırlayan devrimdir.

Bu devrim millî devrimdir, çünkü çözüme bağladığı çelişki Türkiye toplumunun tüm ulusal güçleri ile emperyalizm arasındaki çelişkidir. Ve bu devrim millî bağımsızlığı gerçekleştirir, ve o siyasi bağımsızlıkla yetinmeyerek bağımsızlığı iktisadi alanda ve bütün alanlarda gerçekleştirmek için işbirlikçi kapitalistler sınıfının elindeki kaleleri millileştirir. Bu devrim millî devrimdir, çünkü sınıf çıkarı köylülüğün ulusun bireyleri, özgür ve eşit vatandaşlar topluluğu durumuna gelmesini önlemekte olan, yani uluslararasıya karşı olan feodal mütegallibenin, sömürge ve tahakküm olanaklarını köklü demokratik dönüşümlerle ortadan kaldıracaktır. Feodal ve kozmopolit kültürü alt edip, ulusal devrimci kültürü egemen kılacektır. Feodal bölünmeyi önleyerek ülkenin toprak birliğini ve iktisadi yaştanı birliğini gerçekleştirecektir.

Bu devrim demokratiktir, çünkü toplumun ileri atılımı önünde engel olan, gericiliği durmadan üreten feudalizm batığını kurutacaktır. Feodal ilişkilere son verecek köylülüğün demokratik hak ve özgürlüklerini gerçekleştirecektir; dil, ırk, din farklı gözetmeksızın toplumdaki bütün bireylerin eşitliğini, demokratik hak ve özgürlüğünü sağlayacaktır. Emperyalizmin, özellikle Kurt etnik topluluğu konusunda oynamaya çalıştığı «böl ve hukmet» oyununu bozacak; nerede belirirse belirsin,

Yonet

— 14 —

hette ile ilgili olarak

vb.

etkisiz kılacak,

gerçek yurtseverliğin karşıtı olan şoven eğilimleri, bütün çağ-disi uygulamaları (asimilasyon) tasfiye edecektir. Her bakımından eşit ve özgür Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları topluluğu durumuna yükseltilen Türkiye emekçi halkın bütün kesimlerinin kardeşlik, birlik ve dayanışmasını perçinleyecektir. Emperyalizmin ve onun hizmetindeki güçlerin anti-demokratik düzeni yerine, bütün millî sınıf ve zümrelerin, örgütlü olarak, katılacağı ve toplumun kaderinin tayininde rol oynayacağı gerçekten demokratik düzeni kuracaktır.

1919'dan bu yana
sosyalizmin bilimi ni
eyləm

PROGRAM

görüşten

Bu ~~hökümlərden~~ hareket eden proletçi devrimci hərəketimiz, ~~bu yana~~ ~~hərəkətinin~~ sosyalizmi kılavuzluğinden sosyalist mirasçısı ve sürdürücüsü sıfatıyla, ~~tütün devrimci ey~~ ~~əməkçi hərəkəti~~ olanaklarını seferber ederek ve Anayasa'nın sağladığı demokratik hak ve özgürlükleri son katresine kadar kullanarak, ~~sosyalist bir~~ ~~Türkiye yaratma yolunda~~ aşağıdaki asgarî programı gerçekleştirmek için mücadele edecektir.

A

GERÇEK DEMOKRASİ İÇİN

1) Anayasa'nın demokratik özü ile çelişen, işbirlikçi kapitalistler sınıfının ve ~~feodal~~ mütegallibinin rezağahladığı ve ~~bu sınıfların~~ hizmetinde bir araç durumunda olan burjuva parlementarisi görünüşlü anti demokratik siyasi düzene son verilmesi. Emperyalizmle çelişen bütün devrimci sınıf ve zümrelerin yer alacakları ve ağırlıklarını duyuracakları gerçekten demokratik bir ~~siyasi~~ düzenin kurulması.

Ulusun egemenliğini, emreden Anayasa'nın emekçi halk açısından, millî demokratik anlayışla yorumlanması ve uygulanmasıyla, devlet organlarında bütün ulusal sınıf ve zümrelerin gücleri oranında temsilinin sağlanması.

Siyasi demokrasijə

- 16 -

Türkiyənin ekonomik, politiken ve sosial mənşəyənən təməl alan anayasaçılık fəaliyyətinin son verilmesi

ve 12 Mart 1971 darbeinden sonra
fəpi təqibinin istekliliyə uyğun
biçimde dəyiştirilməsi

n demokratik bircimde
ələşan Parlamentəcə,

2) Küçük burjuva radikalizminin damgasını taşıyan ve genel çizgileriyle demokratik olmakla birlikte, gene de işbirlikçi sermaye ve feodal mütegallibeye taviz niteliğinde bazı gerici hükümler taşıyan Cumhuriyet Anayasasını millî demokratik anlayışla incelenmesi, Millî Demokratik Devrimin zorunlu kıldığı reformları, millileştirmeleri ve genel tedbirleri engelleyen bütün hükümlerin Anayasa'dan çıkarılması. Anayasa'nın tümüyle, Millî Demokratik Devrimin pürüzsüz hukuki dayanğı durumuna getirilmesi, anti-demokratik kanunların yürürlükten kaldırılması.

3) Burjuva parlementar Görünüşlü ~~bir~~ anti-demokratik düzen şartlarında, bütün maddi ve manevi baskı olanaklarına sahip bulunan işbirlikçi sermaye ve ~~feodal~~ mütegallibeye geniş halk yığınlarını tutsak durumunda tutabildiğinden ve köklü demokratik dönüşümlerle emekçi halkın ~~bu~~ tutsaklık durumun son verilmemiş sürece hiç bir seçimin demokratik nitelik taşımayacağı ve bu yoldan halkın iradesi tecelli edemeyeceğinden, Türkiye halkın seçim müessesesi yoluyla egemenliğini gerçekleştirebilmesi için Millî Demokratik Devrimin başlıca görevlerinin yerine getirilmesiyle gerçekten demokratik şartların yaratılması.

3) Bu uğurda çok yönlü mücadeleye paralel olarak anti-demokratik hükümler taşıyan Siyasi Partiler Kanununun, Seçim Kanununun değiştirilmesi, Emekçi halkın serbestçe örgütlenmesinin hukuki ve diğer bütün engellerinin kaldırılması; şəhər ve köy emekçilerinin kendi siyasi, meslekî ve diğer örgütleri içinde birleşmelerini sağlayacak halk egemenliğinin hukuki dayanağı niteliğinde demokratik kanunların kabulü ve uygulanması.

Bütün siyasi ve diğer örgütlerin toplumdaki hangi sınıf ya da zümrelerin ~~teşkilat~~ olduklarını açıkça ifade etme zorunluluğu. Partilerin ve diğer örgütlerin izledikleri siyasi çizgi ile adına hareket edildiği iddia edilen sınıf ya da zümrenin çıkar-

- 17 -

Türkiyə həkkinin Seçim yoluyla egemenliyini gerçekleştirebilmesi üçün Millî Demokratik Devrimin bəsərə gərəklilikləriyle gecətən demokratik sənətlərin torahlanması.

lari arasında bağılaşma bulunması zorunluluğu. Emperializmin ve işbirlikçi gayrî-millî sınıf ve zümrelerin bağımsızlık ve demokrasi ile bağışmayan amaçlar güden siyasi ve diğer örgütleri kuramamaları. Seçmenlere seçikleri temsilcilerini geri çağrıma hakkının tanınması. Memur~~sâker~~^{sivil} aydınlar siyasi faaliyet hakkının tanınması. Bunların gerçekleştemesiyle varılacak olan demokratik ortamda Türkiye halkını teşkil eden bütün sınıf ve zümrelerin, kendi meslekî, siyasi ve diğer örgütleri içinde birleşme olağna kavuşması ve halkımızın örgütlü olarak gerçek halk egemenliğini gerçekleştirmesi.

B

TAM BAĞIMSIZLIK İÇİN

Türkiye'nin siyasi, askerî, kültürel bağımlılık durumuna ve bunların temelinde yatan iktisadi bağımlılığa son verilmesi ve tam bağımsızlığı gerçekleştirmek amacıyla:

1) ABD ile Türkiye arasındaki ulusal bağımsızlığa aykırı bütün anlaşmaların feshi, Türkiye'nin ~~başta~~ emperialist ülkelerin, dünya ölçüsünde kurmuş oldukları sömürü ve tahakkümü sürdürmek ve yoğunlaştmak, bu sömürü ve tahakküm alanını daha da genişletmek amacıyla kurulmuş bir askerî ittifak olan ve Türkiye'ye gerçek bir savunma sağlamadığı gibi Türkiye'yi iradesi dışında çıkacak bir nükleer savaşta ilk dövülecek hedef durumuna getiren NATO üyesi ve NATO'yu tamamlayan aynı nitelikte bir ittifak olan CENTO üyesi durumuna son verilmesi. Yabancı üslerin kaldırılması. Bütün yabancı askerî birliklerin ve şahısların, yabancı uzman ve danışmanların Türkiye topraklarından çıkarılması.

2) Türk ordusunun, ~~millîci geleneklerine uygun şekilde~~, kendi komutanlarının komutası altında, ikmalini ulusal kaynaklardan sağlayarak, millî bir strateji içinde, yurdun savun-

*emperializmin bir metinde
oldukları açık olan*

Bütün halkın

masını sağlaması ve bunda her şeyden önce kendi halkın aktif destegine ve kendi savaş gücüne güvenmesi ve dayanması. Ordunun sîrf tüketici durumdan çıkarılarak, mümkün olduğu ölçüde, üretme katılmışının sağlanması. Asker-emekçi kaynaşmasının ve ~~dolayısile ordunun ulusa, halkçı niteliği~~ ~~an bu yoldan güçlendirilmesi.~~ *müşenmesi.*

3) Emperializmin şehirdeki müttefiki işbirlikçi sermayenin emekçi halkı sömürme, ona tahakküm etme olanaklarının elinden alınması. Yabancı şirketlerin, dış ticaretin (ithalat ve ihracat), bankacılık ve sigortacılığın, (gerçek sanayileşmeyi temsile etmeyen) montaj ve ambalaj sanayiinin madenlerin, petrolün, halk için hayatı önemi olan sanayi işletmelerinin, fiilen yabancıların eline geçmiş toprakların (özellikle sahillerin) millileştirilmesi.

4) Emperializmin tarım bölgelerindeki müttefiki ~~feodal~~ mütegallibenin (çiftlik beyleri, feodal ağalar, tefeci - bezirgân ve tarımsal bölgelerde barınabilemekte olan bütün kapitalizm - öncesi unsurların) emekçi halkı sömürme, ona tahakküm etme olanaklarının elinden alınması. Bağımsızlık ve demokrasi mücadeleinin kaçınılmaz görevi toprak reformunun en köklü biçimde ve en kısa bir süre içinde ~~gerçekleştirilmesi.~~

5) Millileştirilmiş bankaların ~~köy ve kasaba üreticisinin~~ hizmetinde işletilmesi. Tefeci bezirgân takımının sömürü olanağlarının bu asalak sınıfın elinden alınması.

*devlet sektörü, millî sanayi ve
ticaret*

C

TEMEL HAKLAR

1) Anayasa'da yazılı temel hakların (madde 10-34) kesinlikle uygulanması «dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrimı gözetilmeksiz» (Anayasa madde

kıymetliliğinin elinde

12) bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının eşitliğinin gerçekten sağlanabilmesi için imtiyaz ve baskıların kaldırılması.

2) Bütün devlet mekanizmasında demokratik bir reformun gerçekleştirilmesi, vatandaş ile devlet arasında mütegalibe aracılığına son verilmesi, polis jandarma teşkilatının demokratik anlayışla yeniden örgütlenirilmesi. «Kimseye eziyet ve işkence yapılamaz» (madde 14) cümlesi ile ifadesini bulan ve anti-demokratik düzende uygulanmayan Anayasa hükümlünün gerçekten uygulanması.

3) Adalet mekanizmasının hızla işlemesinin sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması. Adalet hizmetlerinin vatandaşa rasiz olarak sağlanması. İnfaz sisteminin insanleştirilmesi.

4) Din işlerinin layiklik ilkelerine uygun şekilde yeniden örgütlenirilmesi. Birden çok dini ve mezhebi barındıran ülkemizde, diyanet işlerinin bir tek mezhebin hatta bir tek tarikatın kuruluşu gibi hareket etmesinin ve vicdan özgürlüğünü baltalar davranışlarında bulunmasının kesinlikle önlenmesi; herkesin her türlü baskı dışında, ibadette bulunmada ya da bulunamamada serbest olması anlamında (Anayasa Madde 19) layiklik ilkesinin tam olarak uygulanması.

D

İKTİSADI KALKINMA PLANI — HALK DEVLETÇİLİĞİ —

Emperyalizmin Türkiye'ye kabul ettirdiği işbölümünün sınırlarını yıkmak, sanayileşmek ve toprak reformunun gereklerini yerine getirmek, genel olarak toplumun üretim düzeyini yükseltmek, millî geliri artırmak, bu gelirin hakçasına dağılımını sağlamak, emekçi halkın refah ve mutluluğunu gerçekleştirmek ve sosyalist kuruluş aşamasına geçişin şartlarını hazırlamak için:

Mekinde

özel sektörü güçlendirmeyi
hedef tutan bir devlet kapitalizminin
necatileyse,

1) Uygulamada emperyalizmin ve işbirlikçilerin çıkarlarıyla bağdaşan, genellikle şehir ve köy emekçilerinin özlemlerine karşılık vermeyen mevcut beş yıllık iktisadi kalkınma planının yürürlükten kaldırılması; ağır sanayie, üretim araçları üretimine öncelik veren ve böylelikle emekçi halkın refahını uzun vadede güvenlik altına alan, ürünlerin herkese üretimine göre dağıtımını sağlamayı hedef tutan, bölgesel farklara (özellikle doğu Anadolu ile ülkenin batısı arasındaki farka) son vererek vatandaşlar arasında eşitsizliği belgeleyen «mahrumiyet bölgelerini» ortadan kaldırın bir iktisadi Kalkınma Planının hazırlanması. İşçi ve köylü temsilcilerinin planın hazırlanmasına aktif olarak katılmalarının sağlanması. Planın uygulanmasında yetkili devlet organlarıyla birlikte işçi ve köylü kuruluşların da görev almaları. Bütün devlet ve özel işletmelerin ve kurumların, denetim altına alınarak plana uygun şekilde faaliyette bulunmalarının sağlanması.

2) Devlet sektöründeki işletme ve kurumların, özel teşebbüsü, gerici iktidarların elinde devlet kapitalizmi kurumları durumuna düşürülmesi haline son verilmesi. Bu işletme ve kurumların halk devletçiliği anlayışıyla emekçi halkın yararına yönetilmelerinin sağlanması. Devletçiliğin «devletin henüz kucaklayamadığı üretim ve ticaret alanlarının özel şahıslara açık olması» şeklinde anlaşılması ve bu anlayışla, devlet sektörünün alanını gittikçe genişleten bir karma ekonomi politikasının uygulanması. Böyle bir halk devletçiliği politikası gereği, halkın genel ihtiyaçlarını karşılayan bütün sanayi, yapı ve ticaret alanlarının millileştirilmesi.

3) Millileştirilen dış ticaretin yabancı şirketlerin, montaj ve ambalaj sanayiinin, büyük iktisadi işletme ve kurumların, bankacılık ve sigortacılığın, madenler ve petrolün, yol ve baraj inşaatının, fiilen yabancıların eline geçmiş olan toprakların, iktisadi kalkınma planının hedeflerine uygun şekilde yönetilmesi. Plan gereğince bütün bu alanlarda ve açılacak olan yeni fabrika ve işletmelerde, küçük sanayide ve tarımda bir

çalışma seferberliğinin gerçekleştirilmesi. Herkese çalışma olanlığının sağlanması, işgücü ihracına son verilerek en büyük değer olan Türkiye işçisinin emeğinin kendi ülkesinin iktisadî kalkınmasına harcanacağı şartların yaratılması.

4) Millileştirilen dış ticarette, ithalatin, üretim aracı imal eden makinelerin ithaline, genel olarak gerçek sanayileşmenin ve halkın mübrem ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı maddelein ithaline inhisar ettirilmesi. İthalatın hiç bir sınırlamaya boyun eğilmeden gerekli malları en uygun şartlarla teklif eden ülkelerden yapılması. İhraç olunan ürünlerimizin ülke içinde işlendikten ve değerlendirildikten sonra ihracı. Türkiye'nin yurtdışındaki ticârî itibarını zedeleyecek olan davranışların (kötü mal teslimi, döviz kaçakçılığı vb.) kesin olarak önlenmesi. Gerçek sanayileşmenin sağlayacağı üretim düzeyinin yükselmesi şartlarında bu doğrultuda bir dış ticaret politikasıyla dış ticaret açığının kapatılması.

5) Millileştirilen yabancı şirketlerin, montaj ve ambalaj sanayiinin hileli ithalat durumundan çıkarılıp, döviz tasarrufu sağlayan gerçek ulusal sanayiye dönüştürülmesi, rasyonel üretim şartlarının yaratılması için özel bir planının uygulanması.

6) Kredi olanaklarının iktisadî kalkınma planının ihtiyaçlarına karşılık verecek şekilde kullanılması. Millileştirilen bankacılığın, halk devletçiliğinin finansmanını ana görev saymakla birlikte, **benz** millileştirilmelerin kapsamına girmeyen özel şahıslara ait sanayi işletmelerinin kredi ve hammadde ihtiyaçlarının karşılanması.

7) Millileştirilen madenler ve petrol alanında, bu toprakaltı zenginliklerinin azamî ölçüde yurt içinde işlenip değerlendirilmeleri ve mamûl olarak yurt içinde tüketimi ya da ihracı amacını güden bir planın uygulanması. Bu alanda sermaye ve emek israfının önlenmesi, rasyonel üretim şartlarının gerçekleştirilmesi.

8) İç ve dış turizmin devlet tarafından düzenlenmesi, yö-

netimi ve denetimi. Deniz ve nehir kıyı topraklarının kamu-laştırılması, millî parklar alanının genişletilmesi. Yerli-yabancı özel turizm şirketlerinin faaliyetlerinin sınırlanması ve denetimi. Turizmden ülkeye azamî gelir sağlanması.

9) Bütün ilgili tarafların katılacağı bir uluslararası konferansta Türkiye'nin dış borçları meselesinin ele alınarak çözüme bağlanması. Varılacak olan tasfiye anlaşmasının, genellikle borcu veren ülkelerin emperyalist ülkeler olduğu, ve bunların da emperyalizmin sömürü mekanizmasının işletilmesiyle verdiklerinden kat kat üstün toplamlar tutan kârları Türkiye'den sistemli olarak sızdırıldıkları, bu bakımdan esasta mağdur durumunda olanın Türkiye halkı olduğu ve zaten «dış yardım»ın Türkiye halkına değil, o halkı sömüren ve ezen bir avuç işbirlikçi azınlığa yapıldığını ve «dış yardım»ın kullanılmış tarzının gözönünde tutan bir anlaşma olması için yoğun ve çok yönlü mücadele.

Güdülecek olan iktisadî kalkınma politikasında, geri bırakılmış bir ülkenin ancak, başta kendi halkın yaratıcı gücü olmak üzere, bütün ulusal kaynaklarını seferber ederek kalkınmasının mümkün olduğu ve tarihin geri bir ülkenin «dış yardım» ile kalkındığını kaydetmediği gerçeğinden hareket edilmesi. Dış kredilerden ancak çok elverişli şartlarda ve zorunluluk durumunda yararlanması.

10) Türkiye'nin, Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkelерinin yararına ve sanayileşmeleri kösteklenen Türkiye gibi geri bırakılmış ülkelerin zararına işleyen bir uluslararası kurum olan Avrupa Ekonomik Topluluğu (Ortak Pazar) adayı-üyeliği durumuna son verilmesi. Ulusal sanayii korunması için himayeci bir gümrük politikasının uygulanması.

11) Küçük esnaf ve zanaatçıların korunması. Bunların üretim ve satış kooperatifleri içinde birleşmelerinin teşviki. Yetenekli çırak ve kalfalara meslek okullarında eğitim olaganının sağlanması.

Genel olarak halk devletçiliğinin sağlayacağı gerçek sa-
nayileşme ve üretim düzeyinin yükselmesi ile Millî Demok-
ratik Devrimin iktisadî alandaki görevlerinin yerine getirme-
siyle Türkiye'nin tam bağımsızlığının gerçekleştirilmesi.

E MÜCADELE İŞÇİNİN SAVAŞ GÜCÜNÜ YÜKSELTMEK

Türkiye'nin bugünkü düzeninin milyonlarca şehir ve köy emekçisini kaçınılmaz olarak, açık ya da gizli, işsizliğe mahküm ettiği; bu sömürü düzeninin, çalışabilen ve çalışmaya azimli insanı çalışmama durumuna, ve bu durumdan doğan yoksulluk ve açılığa sürüklediği, bu düzen durdunda, Anayasa'da yazılı çalışma hakkının (Madde 42) gerçekleşmesinin imkânsız olduğu; bu hakkın ancak halk devletçiliği şartlarında, sosyalizm doğrultusunda belli mesafenin aşılmasıyla uygulana-
mücadele
bileceği gerçeğini gözönünde tutan parti, işçi sınıfının kısa vadede korunması ve savaş gücünün yükseltilmesi için aşağıdaki taleplerin ülke ölçüsünde gerçekleştirilmesi uğruna mücadele edecektir:

1) İşçilerin «insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış düzeyine» ulaşmasını (Anayasa Madde 41) sağlayacak bir asgari ücretin ve ücret bareminin uygulanması. «Kimsenin yaşına, gücüne, cinsiyetine uygun olmayan bir işte çalıştırılmasası», (Anayasa Madde 43) «her çalışanın dinlenme hakkına sahip» olması (Anayasa Madde 44), sekiz saatlik işgü, beş günlük iş haftası. 48 saatlik ücretli hafta ve bayram tatili, 30 günlük ücretli yıllık izin, (özellikle yípratıcı üretim alanlarında bundan daha kısa bir işgünü ve iş haftası), zorunlu olduğu hallerde fazla mesai için asgari yüzde elli fazla ücret ödenmesi. Eşit işe eşit ücret, genel olarak kadın işçilerin korunması (gebelik izni, kreş vb.) bütün şehir ve köy emekçileri

için sosyal güvenlik, özellikle yípratıcı iş kollarında (maden işçiliği vb.) erken emeklilik, fabrikalarda ve atelyelerde çalışma sağlığı şartları ve üretimin denetimi için komitelerin kurulması.

2) Anti-demokratik düzen şartlarında işçi sınıfına iradesi dışında egemen sınıflar tarafından kabul ettirilmiş (anti-demokratik düzenin ayrılmaz parçası olan) sarı sendikacılığa karşı en çetin savaş, Türkiye işçileri kendi meslek örgütleri içinde serbestçe birleşebilmeleri ve mücadelelerini örgütlü olarak yürütebilmeleri gerekli atılımların yapılması şartlarının yaratılması. Sendika ödentisinin patron tarafından tahsili usulünün kaldırılması. İşçi mahkemelerinde işçi aza. Toplu sözleşme ve grev hakkını sınırlayan bütün engellerin kaldırılması. *İşçilerin tek katlılığı*
kenosu
çalışma düzeni
zayıf işçiler
Kalbim Prensisi, herkesin referandum
referandum

3) Uygulanmayan «sağlık hakkı»nın (Anayasa madde 49) uygulanması, bu amaçla mevcut hastane ve sağlık kurumlarının islahi, ihtiyacı karşılayacak şekilde yenilerinin açılması; tıbbın sosyalleştirilmesi. Bütün vatandaşlara parasız tıbbi bakım.

4) Emekçi ve dargelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konutlarda yaşamalarını sağlamak amacıyla güven planlı bir sosyal mesken politikası; (kısa vadeli tedbir olarak) gecekondu mevzuatının emekçi halka ~~olarak~~ değiştirilmesi, lüks inşaatın yasaklanması. Konut kiralarının ücretler ve maşalarra uygun seviyede tutulması. Emlak sahiplerinin aşırı kararının önlenmesi için kiraların denetim altına alınması. Kiracılar arasında dayanışmayı sağlayacak birliklerin kurulması.

F

TOPRAK REFORMU

Kırlık bölgelerde, büyük toprak mülkiyetine ve ilkel tarıma dayanan feodal mütegallibe sömürü ve tahakkümüne son-

*son derece önemli yerelit bâlikjîm kurutma
vererek bu önemli yerelit bâlikjîm kurutma*

vermek, köylülüğü demokratik haklara sahip özgür ve eşit vatandaşlar topluluğu durumuna yükseltmek, tarımsal üretim düzeyini yükseltmek, sanayileşmenin ihtiyaçlarının karşılanması sağılamak, hem şehirde, hem köyde sosyalist kuruluşun şartlarını hazırlamak, köylülüğe insanca ve uygar bir yaştan sağlamak için:

1) Toprak ve tarım reformunun en köklü ve en hızlı biçimde gerçekleştirilmesi. Bu reformun, bir Toprak reformu bananlığının planlama ve yönetimi altında, köylü toprak改革u komitelerinin de aktif olarak katılımıyla demokratik tarzda gerçekleştirilmesi.

Toprağın, büyük toprak sahiplerinden alınıp «topraksız olan veya yeteri kadar toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlamak amacıyla» (Anayasa madde 37) bu köy emekçilerine parasız olarak verilmesi. Topraklandırılan köylüye tarım araçlarının sağlanması yolunda her türlü kolaylığın sağlanması (Anayasa madde 37).

Köylüye dağıtılmak olan toprak alanı ve büyük toprak sahibine kamulaştırma dışında tutularak bırakılacak olan toprak alanları, toprağın verimliliğine, coğrafya - ulaşımı vb. bakımlardan durumlarına göre, uzmanların takviye ettiği köylü toprak reformu komitelerince, çiftçi ailelerinin geçimi ve tarım işletmesinin verimliliği gözönünde tutularak saptanması. Ormanların ve otlakların milli mülk ya da köylerin kolektif mülkü olarak, genellikle toprak reformunun kapsamı dışında tutulması.

2) Hiç bir sebeple toprak reformunun geciktirilmemesi, Toprak改革unda, henüz kadastosu yapılmamış yerlerde, genetici olarak, geleneksel yollarla tarla sınırlarının tespiti. Büttün filke düzeyinde kadastro işlerinin en modern ve seri metodlara başvurularak en kısa zamanda tamamlanması.

3) Toprağın yeniden zengin çiftçilerin elinde toplanmasını ve öte yandan da tarım işletmelerinin verimli olmaktan

çıkacak şekilde bölünmeli eugramasını önlemek için gerekli tedbirlerin alınması.

4) Toprak reformunun, devleti mali yükler altına sokmayacağı ve feudal mütegallibeye iktisadi güç kazandırmayacak şekilde, kapitalizm öncesi ilişkilere son verme anlamında gerçek demokrasiyi kurmak amacıyla uygulanması.

5) Toprak reformuna paralel olarak küçük tarım üreticisinin üretim düzeyinin yükseltilmesi, ürünün değerlendirilmesi, küçük ve orta köylü işletmelerinin kredi ihtiyaçlarının karşılanması. Büyük toprak mülkiyetinden doğan sömürü ile birlikte tefeci bezergan sömürüsünün önlenmesi.

6) Gerekli bölgelere devlet traktör ve tarım makineleri istasyonlarının, gübre dağıtım merkezlerinin kurulması. Köylünün uygun şartlarla bunlardan yararlanmanın sağlanması.

7) Küçük ve orta köylülerin ürünlerinin değerlendirilmesinde ve pazarlanması kooperatifliğin teşviki ve desteklenmesi.

8) Büyük kapitalist tarım işletmelerinin, genel kural olarak, toprak dağıtımına tabi tutulmaması; bunlarda ve uygun görülecek başka topraklarda, en bilinçli köy emekçilerinin (kollektivizasyon öncülerinin), gönüllü olarak katılacekları örnek tarım kooperatiflerinin kurulması. Tarımda kollektivizasyonun üstünlüklerinin; kollektivizasyonla, kaçınılmaz olarak kapitalist ilişkileri doğuran küçük mülkiyete son verileceği, tarım emekçisinin doğuştan kurtulacağı, daha yüksek bir üretim düzeyinde köylüye refah ve uygar bir yaştan sağlanacağı, böylelikle şehir ve köy arasındaki uçurumun doldurulacağı döneminin köylülere, (kollektif çiftliklerin örneği de gösterilerek) sabırla anlatılması. Köylünün bilinçlenerek, gönürlizasyyla, kollektif çiftliklerde birleşmesinin sağlanması. Kollektivizasyon konusunda, köy emekçisinin, hiç bir şekilde zorlanmaması.

9) Tarım ürünlerini satın alan devlet kurumlarının sayı-

sinin artırılması, bu kurumların kapsamının genişletilmesi, aracının tasfiyesi ile kurumların üretici lehine çalışmasının sağlanması.

10) Orman bölgelerinin millileştirilmesi. Toprak reformuna ve sanayileşmeye paralel olarak orman köylerinin orman bölgeleri dışına iksâni için uzun vadeli bir planın uygulanması. Çağdaş devlet orman işletmeciliğinin geliştirilmesi. Tarıma elverişli toprağın küt bulunduğu ormanlık bölgelerindeki köylere, köylülerin geçimini sağlayacak ormanlık alanların köyün ortak mülkiyeti olarak verilmesi. Buralarda rasyonel bir orman işletmeciliğinin düzenlenmesi.

11) Erozyona karşı mücadele. Şehirler ve köyler halkın katılmasıyla en geniş bir ağaçlandırma kampanyasının açılması.

12) Toprak reformuna paralel olarak hayvancılıkta feudal ilişkilere son verilmesi. Otlakların tahripten kurtarılması ve İslahi. Çağdaş entansif hayvancılığa geçiş şartlarının yaratılması. Bu amaçla devlet tarım işletmelerinin, haralarının, inekhanelerinin örnek devlet işletmeleri durumuna getirilmesi, kooperatifçiliğin teşviki. En bilinçli emekçilerin gönüllü katılımıyla kollektif hayvancılık işletmelerinin kurulması. Hayvan neslinin İslahi, için devlet hayvan İslah merkezlerinin geliştirilmesi. Hayvan hastalıklarına karşı devletin ve köy emekçilerinin ortak mücadelesi.

Genel olarak, tarımda, hayvancılık ve ormancılıkta, Millî Demokratik Devrimin görevlerinin yerine getirilmesi ve Türkiye'de feudal ilişkilere son verilmesiyle gerçek demokrasinin gerçekleştirilmesi.

gazetesi
doğal ödemeyeceğini

G

VERGİ ADALETİ

1) Vergi sistemini demokratlaştmak amacıyla zengin ve yoksul arasında bir ayırım gözetmeyen, adalete aykırı vatandaşları vergilerin asgariye indirilmesi ve zamanla kaldırılması. Zenginin çok, yoksulun az vergi ödeyeceği, istisnasız bütün gelirleri kapsayan dik skalalı bir gelir vergisinin devlet hazineşinin başlıca gelir kaynağı (zamanla tek gelir kaynağı) olmasına sağlanması.

2) Vergileme dışında tutulacak olan asgari gelirlerin, mükkellefin ve ailesinin geçimini sağlayacak bir gelir düzeyinde toplanması.

3) Vergi adaletine en aykırı bir uygulama olan enflasyona karşı kesin tedbirlerin alınması.

4) Enflasyona karşı tedbir olarak, zorunluluk durumunda ve bir defaya mahsus olmak üzere özellikle speküasyon ve vurgun yollarından elde edilen servetleri hedef tutan bir servet vergisinin uygulanması.

5) Veraset ve intikal vergilerinin fırsat eşitliğini sağlayacak şekilde değiştirilmesi.

Genel olarak, fikarları ezen, ve zengini kayıran, adaete aykırı bugünkü vergi sisteminin yerine Demokratik Devrimin amaçlarına hizmet edecek olan adil bir vergi sisteminin konması ve uygulanması.

H

ULUSAL DEVİRİMÇİ KÜLTÜR İÇİN

1) Düşünce, bilim, sanat özgürlüğünün ulusal devrimci kültürü egemen kılmak amacıyla uygulanması. Gerici, faşist ve kozmopolit ideoloji ve kültüre karşı amansızca mücadele.

~~Bütün irtica yuvalarının (gizli örgüt, medrese vb.) kurutulması~~
Güçek «bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve araştırma hakkının» (Anayasa madde 21) gerçekten uygulanması.

Eğitimim, bir azınlığın imtayağı olmaktan çıkarılması. Yerli, yabancı, özel, ilk ve orta okulların, liseler ve yüksek öğretim kurumlarının millileştirilmesi. Bütün vatandaşlara bedava eğitim. Okul çağında çocukların için sekiz yıllık parasız zorlu eğitim.

Eğitimim, ülkenin planlı kalkınmasının ihtiyaçlarına uygun biçimde örgütlenmesi. Aydin ile emekçinin kaynaşmasının sağlanması. Fabrikada, tarlada, laboratuvara, vb. çalışarak öğrenme ilkesinin uygulanması.

2) Anadili Türkçe olmayan, okul çağındaki T.C. vatandaşlarına Milli Eğitim Bakanlığı yönetimi altında anadil ve kültür eğitiminin sağlanması. Dini kuruluşlar olan cematlar tarafından yönetilen azınlık okullarının laiklik ilkesine uygun olarak Millî Eğitim Bakanlığı yönetimi altına alınması.

3) Bilim ve sanat adamlarına kendi alanlarında yaratıcı çalışmalarda bulunma olanağının sağlanması. Emperyalist sömürünün acı tezahürlerinden biri olan Türkiye'nin kendi yetiştirdiği bilim adamlarının emperyalist ülkeye götürüldür emperyalizmin çıkarına çalıştırılmaları durumuna son verilmesi.

4) Eğitim, sanat ve edebiyatın, bunların yayıcısı olan yayın, radyo ve televizyon'un, yurtseverlik bilincini ve emperyalizme karşı sosyalizm uğruna savaşan dünya halklarıyla dayanışma ruhunu aşılama görevini yerine getirmesinin sağlanması. Devrimci tiyatronun gelişme ve yığınlara ulaşma olanağının sağlanması. Sinemanın bugünkü zehir saçılığından kurtarılarak ulusal, devrimci niteliğe kavuşturulması için bütün olanakların harekete getirilmesi.

5) Köy Enstitülerinin, bugünün ihtiyaçlarına karşılık verebilecek biçimde yeniden kurulması. Açık ya da gizli bütün irtica yuvalarının temizlenmesi, ~~devrim şartlarında~~ halkın ih-

İleri bir anlayışla

tiyacına karşılık verecek din adamı yetiştirmek amacıyla din okullarının yeniden örgütlenirilmesi.

6) Bütün vatandaşların spor ve beden eğitimine aktif olarak katılmalarının sağlanması. Profesyonelliğin kaldırılması.

7) Basının, bütün olanakları elinde tutan işbirlikçi kapitalistlerin ve ~~federal~~ mütegallibenin propaganda silahı olması ve yığınların batıl inançlarını kamçılaması, onları bilinçsizliğe sürüklemesi durumuna son verilmesi. Gerçek basın hürriyetinin sağlanması. Basın ilan ve reklam dağıtımının tamamen millileştirilmesi. Büyük kapitalistlerin ilan ve reklam dağıtımını yoluyla basını denetim altına alabilmeleri durumuna son verilmesi. Genel olarak işbirlikçi sınıfların, bütün olanaklarını seferber ederek egemen kılma çabasında oldukları emperyalist, kozmopolit ve yarı feudal kültür yenilgiye uğratılarak, devrimci güçlerin ulusal devrimci kültürünün egemen duruma getirilmesi.

I

DIŞ POLİTİKA

1) Türkiye'nin dış politikasında, milli ve demokratik iç politikasına uygun olarak, tarihte ilk defa emperyalizmi bir milli kurtuluş savaşında yenmiş bir ülkeye yaraşır şekilde dünyadan neresinde olursa olsun emperyalist saldırının karşısına dikkimesi. Milli bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm uğruna savaşan halkın safında yerini alması.

Hem Orta - Doğu, hem Balkan ülkesi olan Türkiye'nin emperyalizmin bu topraklardan kovulması ve halkın milli kurtuluşunun gerçekleşmesi amacıyla, iki bölgedeki devrimci hareketlerle sıkı bağlar kurması.

2) Dış politikanın anti-emperialist yönelimini korumak şartıyla, bütün dünya ülkeleriyle, eşitlik, karşılıklı saygı ve destek ilkeleri içinde, tarafların ulusal çıkarlarına uygun diplomatik, ticari ve diğer ilişkilerin gerçekleştirilmesi.

3) Kıbrıs meselesinde, Kıbrıslı Türklerin ve Rumların olduğu gibi Türkiye'ni ve Yunanistan'ın da gerçek çıkarlarına uygun düşen, imperialist üslerden arınmış bağımsız, federatif, demokratik Kıbrıs Cumhuriyetinin gerçekleşmesi uğruna mücadele.

halkının

EMEKÇİ PARTİSİ

Asgari programı gerçekleştirmeye yolunda mücadele ederken proletер devrimci hareket kurulu sömürü düzenine karşı her türlü samimi muhalefeti olumlu karşılar ve kendisi Türkiye işçi sınıfının ve yoksul köylünün gerçek siyasi örgütü olarak, orta köylülüğün, küçük burjuvazinin ve yurtsever asker aydınlarının ~~gerek~~ temsilcisi ~~radikal~~ partileri, örgütleri çevreleri, grup akım ya da kişileri, karşılıklı saygı ve devrimci güçbirliği zihniyeti içinde bir anti-emperialist ve anti-feodal milli cephe saflarında birleşmeye çağırır.

*Devlet
Yurtsever*

TUSTAV

ulusal ve demokratik

ulusal ve demokratik milletin